

מדינת ישראל - משרד הבריאות
החטיבה לעניני בריאות

מינהל רפואה

חוזר 34/98

ירושלים, כ"א אייר, תשנ"ח

17 מאי, 1998

תיק מס' 7/24

אל : מנהלי בתי החולים
מנכ"לי קופות החולים
מנהלי מרפאות כירורגיות

הנדון: תקנות בריאות העם (טיפול בפסולת במוסדות רפואיים) התשנ"ז 1997
סימוכין: חוזרנו מס' 87/88 מיום: 15.12.88
חוזרנו מס' 52/95 מיום: 25.6.95

בהמשך לחוזרנו שבסימוכין הננו להביא לידיעתכם את התקנות בנושא הנדון המצ"ב,
שנכנסו לתוקף ביום 26.2.1998 (נספח מס' 1).

תקנות אלה מחליפות את חוזרנו שבסימוכין וחלות על כל מוסדות הרפואה כולל: בתי
חולים, מרפאות ומעבדות (למעט מרפאות בהן עובדים פחות משני רופאים או, רופאי
שיניים).

להלן הנחיות והבהרות לתקנות :

1. אתרים לקבירת פסולת פגרים: [תקנה 6 (ב)] - רשימת האתרים שאושרו ע"י הממונה על
איכות הסביבה מפורטת בנספח מס' 2 לחוזר זה. את העברת הפסולת יש לתאם מראש
עם האחראי על האתר הקרוב ביותר למוסדכם.
2. כלי איחסון מתאימים לאיסוף פסולת רפואית מסוכנת: [תקנה 7 (א) (3)] - את פרטי כלי
האיחסון המתאימים ניתן לקבל ממזכירות החברה לשרותי איכות הסביבה ברמת חובב,
ת.ד. 5743 באר שבע 84156, טל' 07-6572233.
3. אישור מנכ"ל משרדנו להקמת והפעלת מתקן טיפול בתחום מוסד רפואי: [תקנה 9 (א)]
לקבלת אישור להקמה והפעלה של מתקן טיפול בתחום מוסד רפואי ניתן לפנות למנהל
תחום מינהל ומשק, מינהל הרפואה, במשרדנו.

4. העברת פסולת רפואית מסוכנת למקום שאושר בהתאם לתקנות רשוי עסקים (סילוק פסולת חומרים מסוכנים) התשנ"א - 1990 (תקנה 10 (ה) (3)).
האתר שאושר לפינוי פסולת זו הוא האתר לניטרול וטיפול בפסולת חומרים מסוכנים ברמת חובב.

5. אריזות ושינוע פסולת לפי כל דין: (תקנה מס' 10 (ה) (3)).
על פי תקנות משרד התחבורה, פסולת זיהומית ופסולת מסוכנת מהווה שינוע של חומר מסוכן כהגדרתו ב- "צו הפיקוח על מצרכים ושרותים (שרותי הובלה ושרותי גרורים) התשל"ט - 1978, פרק רביעי - הובלת חומר מסוכן".
בהתאם לכך, שינוע של הפסולת תבוצע בהתאם לצו הנ"ל ע"י משרד הובלה, כלי רכב ונהג בעלי היתרים ברי תוקף, להובלת החומר המסוכן, שניתן ע"י אגף מטענים ומל"ח יבשה, במשרד התחבורה.
משגר החומר ימסור למוביל שטר מטען וכרטיס בטיחות המתאים לחומר המסוכן.
המוביל ישלט את הרכב ב- 3 שלטים - בהתאם למידות ולתוכן כנדרש בצו הנ"ל ויחזיק ברכב ציוד מגן אישי וציוד בטיחותי המוכנים להפעלה מיידית.
למידע נוסף ניתן לפנות אל: אגף מטענים ומל"ח, משרד התחבורה ת.ד. 57109 תל-אביב.

6. סילוק פרטי זכוכית: פרטי זכוכית יכולים להישבר תוך כדי סילוקם וכך להפוך להיות פריטים חדים. אי לכך, יש לסלק פרטי זכוכית בקרטונים או מיכלים אחרים שיגנו על העובדים המטפלים בהם.

הואילו להעביר תוכן חוזר זה ליריעת הנוגעים בדבר במוסדכם.

במכה,
ד"ר י. ארלביץ
ראש מינהל הרפואה

לוט: תקנות בריאות העם (טיפול בפסולת במוסדות רפואיים) התשנ"ז - 1997
רשימת אתרים לסילוק פסולת המאושרים להטמעת פסולת ביתית אליהם ניתן להעביר פסולת פגרים

העתק : המנהל הכללי

המנהלת הכללית - המשרד לאיכות הסביבה
המשנה הרפואי למנהל הכללי
המשנה למנהל הכללי לטכנולוגיה ותשתיות
ס/מנכ"ל בכיר למינהל ולמשאבי אנוש
ס/מנכ"ל בכיר לתכנון ובינוי מוסדות רפואה
ס/מנכ"ל לכלכלת בריאות וביטוח רפואי
ס/מנכ"ל לתכנון תיקצוב ולתימחור
נציב קבילות הציבור
נציב קבילות הציבור ע"פ חוק ביטוח בריאות ממלכתי
חשב המשרד
היועצת המשפטית
ס/מנכ"ל להסברה ויחסים בינלאומיים

אגף מטענים ומל"ח - משרד התחבורה
החברה לשרותי איכות סביבה - רמת חובב
אחות ראשית ארצית

ראש שרותי בריאות הציבור
רופא מחוז - לשכות בריאות
ראש שרותי בריאות הנפש
מנהל האגף לגריאטריה
מנהל האגף לרפואה כללית
ראש השרות לבריאות העובד
מנהל אגף הרוקחות
מנהל המרכז הלאומי לבקרת מחלות
מנכ"ל חברת שרא"ל בע"מ
מנהל האגף למקצועות בריאות
מנהלת האגף לאבטחת איכות
מנהל אגף ביקורת פנים
מנכ"ל מ.ד.א.

ראש חטיבת שרותי הקהילה - קופ"ח כללית
ס/מנכ"ל וראש חטיבת בתי החולים - קופ"ח כללית
מנהלי האגפים הרפואיים - קופות החולים
מנהל האגף לאביוזרים ומכשירים רפואיים
מנהל המחלקה לרפואה קהילתית
מנהל תחום מינהל ומשק
מנהל המחלקה לבריאות השן
הממונה על רישוי מוסדות רפואה ומכשירים רפואיים מיוחדים
מנהל המחלקה לאפרמיוולוגיה
מנהל מחלקת מעבדות
מנהל המחלקה לתחזוקה
מרכזת המועצות הלאומיות
מנהל המכון לרפואה משפטית
הספריה הרפואית

אחראית ארצית על הסיעוד ברפואה כללית
אחראית ארצית על הסיעוד בגריאטריה
אחראית ארצית על הסיעוד בבריאות הנפש
אחראית ארצית על הסיעוד בבריאות הציבור
יו"ר חטיבת אחיות בתי חולים - הסתדרות האחיות
קרפ"ר - צ.ה.ל.

קרפ"ר - משטרת ישראל
קרפ"ר - שרות בתי הסוהר
רכז הבריאות באגף התקציבים - משרד האוצר
יו"ר ההסתדרות הרפואית בישראל
יו"ר ארגון רופאי המדינה
יו"ר המועצה המדעית - הר"י
מנכ"ל החברה לניהול סיכונים ברפואה
ארכיון המדינה

תקנות בריאות העם

(טיפול בפסולת במוסדות רפואיים)

התשנ"ז - 1997

בתוקף סמכותי לפי סעיפים 34 ו-35 (א) לפקודת בריאות העם, 1940¹ (להלן - הפקודה), וסמכות המנהל הכללי של משרד הבריאות לפי סעיף 33 לפקודה, שנטלתי לעצמי לפי סעיף 42 לחוק יסוד: הממשלה², ואחרי התייעצות עם ההסתדרות הרפואית בישראל, ובאישור ועדת העבודה והרווחה של הכנסת לפי סעיף 48 (א) לחוק יסוד: הממשלה, ולפי סעיף 2 (ב) לחוק העונשין, התשל"ז - 1977³, אני מתקין תקנות אלה:

1. הגדרות

בתקנות אלה -

"המנהל" - המנהל הכללי של משרד הבריאות או מי שהוא הסמיך לענין תקנות אלה, כולן או מקצתן;
"חומר מסוכן" - כהגדרתו בחוק החומרים המסוכנים, התשנ"ג - 1993⁴;
"מוסד רפואי" - כהגדרתו בסעיף 24 לפקודה, ולרבות תחנה למתן שירות מונע (טיפת חלב), בית חיות ומעבדה לניסויים בבעלי חיים בבית חולים, ולמעט מרפאה שעובדים בה פחות משני רופאים או רופאי שיניים;
"ממונה על איכות הסביבה" - כהגדרתו בסעיף 42 א לפקודה;
"מנהל מוסד רפואי" - המנהל האחראי כמשמעו בסעיף 28 לפקודה;
"מרכז לסילוק פסולת" - מקום, בתחום מוסד רפואי, לריכוז הפסולת של מוסד רפואי קודם סילוקו אל מחוץ למוסד;
"מיתקן טיפול" - מיתקן לטיפול בפסולת זיהומית לצורך ניטרולה מחיידקים מדבקים;
"פסולת" - כל אחד מסוגים אלה: פסולת רגילה, פסולת זיהומית, פסולת רפואית מסוכנת ופסולת פגרים;
"פסולת זיהומית" - פסולת שהיא כל אחד מאלה:
(1) פריטים חדים;
(2) חומר מתרביות של מיקרואורגניזמים פתוגניים וכלים שהכילו תרביות אלה;
(3) פסולת שהיתה במגע עם חולים המאושפזים בבידוד עקב מחלה זיהומית;
(4) חומר אחר שהמנהל הורה שיש לטפל בו כפסולת זיהומית;
"פסולת רפואית מסוכנת" - פסולת שהיא חומר ציטוטוקסי, חומרים אנטיביוטיים ותרופות שעבר מועד תפוגתם או שהוחלט לסלקן מסיבה אחרת.
חומר מסוכן אחר, לרבות אריזות ושאריות של כל אלה;
"פסולת פגרים" - פגרים ורקמות של חיות מעבדה ופסולת נלווית שנחשפה למיקרואורגניזמים פתוגניים לבני אדם;

קובץ התקנות 5848, כ"ג באב התשנ"ז, 26.8.1997

¹ ע"ר 1940, תוס' 1. ע"מ 191, ס"ח התשנ"ג, עמ' 143.

² ס"ח התשנ"ב, עמ' 214.

³ ס"ח התשל"ז, עמ' 226: התשנ"ד, עמ' 348.

⁴ ס"ח התשנ"ג, עמ' 28.

"פסולת רגילה" - פסולת שאינה אחר מאלה;
(1) פסולת זיהומית, למעט פסולת זיהומית שעברה טיפול במיתקן טיפול;
(2) פסולת רפואית מסוכנת;
(3) פסולת פגרים;
"פריטים חדים" - כל פריט או מכשיר העלול לחדור לגוף, לרבות מחטים, מזרקים עם מחטים, סכיני חיתוך, כירורגיים, אמפולות ועצמים חדים אחרים.

2. אחריות לטיפול

מנהל מוסד רפואי אחראי לטיפול בפסולת במוסד בהתאם להוראות תקנות אלה וכל מי שעובד במוסד רפואי יקיים אותן בכל הנוגע לעיסוקו.

3. טיפול בפסולת

פסולת של מוסד רפואי תמוין, תיאסף ותטופל בנפרד לפי סוגיה.

4. פסולת רגילה

- (א) פסולת רגילה תיאסף בתוך מכל פלסטי בעל מכסה צמוד שתוכו ידופן בשקית פלסטית לשימוש חד - פעמי.
- (ב) דגימת מעבדה של חומר ביולוגי שאינו מתרבית של מיקרואורגניזמים פתוגניים, תיאסף לאחר סיום הבדיקה, במכל נפרד שתוכו ידופן בשתי שקיות פלסטיות, אחת בתוך השנייה.
- (ג) מכל ירוקן על ידי שליפה מתוכו של השקית או שתי השקיות, לפי הענין, בהתמלא 75 אחוזים מנפחו או אחת ליממה לפחות.
- (ד) בעת שליפת שקית מתוך המכל יש לקשור אותה ולוודא שאין היא נוזלת ושלא מתפזרת ממנה פסולת.
- (ה) פסולת רגילה תועבר למרכז לסילוק פסולת אחת ליממה לפחות.

5. פסולת זיהומית

- (א) פסולת זיהומית תיאסף בתוך מכל פלסטי בעל מכסה צמוד עם כתובת בצבע כתום, בטסח "פסולת זיהומית", ותוכו ידופן בשקית פלסטית לשימוש חד - פעמי בצבע כתום עליה יודפס בצבע שחור "סכנה" חומר מזוהם".
- (ב) פריטים חדים יש לשים במכל קטן מפלסטיק קשיח בעל פתח רחב עם מכסה מתאים ולהשליכו למכל פסולת זיהומית כשהוא סגור, בהתמלא 75 אחוזים מנפחו.
- (ג) הוראות תקנה 4 (ג) עד (ה) יחולו גם על פינוי פסולת זיהומית.

6. פסולת פגרים

- (א) פסולת פגרים תיאסף בשקית פלסטית לשימוש חד - פעמי בצבע צהוב שעליה מודפס בצבע שחור "פגרי בעלי חיים".
- (ב) פסולת פגרים תועבר ישירות לביעור במשרפה או לקבורה, הכל באישור הממונה על איכות הסביבה.

7. פסולת רפואית מסוכנת

- (א) פסולת רפואית מסוכנת תטופל כמפורט להלן:
(1) חומרים אנטיביוטיים ותרופות שעבר מועד תפוגתם, או שהוחלט לסלקן מסיבה אחרת, ירוכזו במכל או בארון שנועד לכך בבית מרקחת של מוסד רפואי, ואם אין במוסד רפואי בית מרקחת, בארון המיועד לכך בלבד;

- (2) פסולת ציטוטוקסית וכן פריטים חדים ששימשו בחומרים ציטוטוקסיים, ייאספו במכל פלסטי קשיח עם פתח רחב הניתן לסגירה; המכל יסומן באותיות גדולות וקריאות "זהירות - חומר מסוכן";
- (3) פסולת רפואית מסוכנת תופרד ותרוכז על פי שיקולי בטיחות מתאימים בכלי אחסון מתאימים;
- (4) בכל אופן נוסף שימנע סכנה.
- (ב) פסולת רפואית מסוכנת תעבור למרכז לסילוק פסולת כשהתמלא המכל הפלסטי ולפחות אחת לשבוע; היתה הפסולת הרפואית המסוכנת פסולת ציטוטוקסית - תועבר למרכז האמור פעם ביומיים.
- (ג) פסולת רפואית מסוכנת לא תסולק למערכת הביוב.

8. קבורת אברים

אברי גוף אדם, שליות ונפלים יאוחסנו במכלים מתאימים בטמפרטורה שלא תעלה על 5 מעלות צלזיוס ויועברו לקבורה אחת לשבועיים לפחות לידי חברה קדישא, מוסד או אדם המורשים כדין לעסוק בקבורת נפטרים; לענין זה, "נפלים" - עוברים מתים עד ל 25 שבועות הריון.

9. מיתקן טיפול בפסולת זיהומית

- (א) מיתקן טיפול בתחום מוסד רפואי שאינו עסק טעון רישוי כמשמעותו בחוק רישוי עסקים, התשכ"ה - 1968' (להלן - חוק רישוי עסקים), יוקם ויופעל באישור בכתב מאת המנהל.
- (ב) מיתקן טיפול שחוק רישוי עסקים חל עליו יוקם ויופעל בהתאם לרשיון העסק ולתנאים שקבע נותן האישור; לענין זה, "נותן אישור" - מי שהשר לאיכות הסביבה הסמיכו לפי סעיף 6 לחוק רישוי עסקים.

10. מרכז לסילוק פסולת

- (א) לכל מוסד רפואי יהיה מרכז לסילוק פסולת שאליה תובא הפסולת במכלים.
- (ב) המרכז ימוקם במקום שבו קיימת גישה נוחה לרכב איסוף פסולת ובמקום שלא יגרום למפגע.
- (ג) במרכז יוגדרו אזורים נפרדים לריכוז פסולת רגילה, זיהומית ורפואית מסוכנת במכלים נפרדים.
- (ד) הגישה למרכז לסילוק פסולת תהיה מוגבלת למי שמנהל המוסד הרפואי נתן היתר לכך.
- (ה) פינוי ממרכז סילוק פסולת יהיה -
- (1) בפסולת רגילה - לאתר לסילוק פסולת שאושר על פי כל דין;
- (2) בפסולת זיהומית - למיתקן טיפול, בו תטופל, ולאחר מכן, לאתר לסילוק פסולת שאושר על פי כל דין, מלווה בתעודה המעידה על כך שהפסולת עברה טיפול;
- (3) בפסולת רפואית מסוכנת - למקום שאושר בהתאם לתקנות רישוי עסקים (סילוק פסולת חומרים מסוכנים), התשנ"א - 1990; הכל כשהפסולת ארוזה ומשונעת לפי כל דין.

11. תחילה

תחילתן של תקנות אלה שישה חודשים מיום פירסומן.
ז' באב התשנ"ז - 10 באוגוסט 1997

יהושע מצא
שר הבריאות

¹ ס"ח התשכ"ח, עמ' 204.

² ק"ת התשנ"א, עמ' 22; התשנ"ד, עמ' 348.

חוזר מס' _____
תאריך _____

נספח מס' 2

רשימת אתרים לסילוק פסולת מאושרים להטמעת פסולת ביתית
ושאליהם ניתן להעביר פסולת פגרים

מס' שם האתר	מחוז	המפעיל/הרשות (כולל כתובת)	מס' טלפון
1. "יותם"	דרום	עיריית אילת - 88100	07-6367110
2. הר נעצוץ	דרום	צה"ל/מועצה איזורית חבל אילות - 88820	07-6356311
3. גרופית	דרום	מועצה איזורית חבל אילות - 88820	07-6356311
4. מצפה רמון	דרום	מצפה רמון - 80650	07-6588561/2
5. "תמר"	דרום	מועצה איזורית תמר - 86910	07-6584181-3
6. טללים (רמת נגב)	דרום	מועצה איזורית רמת נגב - 85515	07-6557559
7. צאלים	דרום	מועצה איזורית אשכול - 85465	07-6929111
8. ערד	דרום	עיריית ערד - 80700	07-9420480
9. "דודאים"	דרום	קיבוץ משמר הנגב מועצה איזורית בני-שמעון קיבוץ משמר הנגב - 85300	07-6915811
10. "רתמים"	מרכז	איגוד ערים לאיכות הסביבה האזור 7, יבנה - 81540 ת"ד 5042	08-9420480
11. שדות מיכה "אומר"	ירושלים	מועצה איזורית מטה יהודה 94467	02-9900888
12. עברון	צפון	קיבוץ עברון	04-9857731
13. אבליים (צפון)	צפון	סמיר דאוד ת"ד 164, קרית-אתא 2800	04-8446907 052-292055
14. טליה	צפון	מנהלת הכנרת ד.נ. עמק הירדן בית מכבי האש - 15132	06-6751676
15. תאנים	דרום	מנהלת הכנרת ד.נ. עמק הירדן בית מכבי האש - 15132	06-6751676